

Forvitring af gyllebeholdere og eksempler på skader.

Torben Jensen

Møde i DLBR-grisestalde d. 20. november 2025

Støttet af
Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Projektets formål

Som led i arbejdet med at reducere metanemissionen fra gyllelagre, er det nødvendigt, at faciliteterne til opbevaringen kan efterkomme kravene fra fremtidige implementeringer af teknologier. Herunder vil teltoverdækning af lagertanke være en betingelse for at opnå effekt af flere af de teknologier, der er foreslået til at reducere metanudledningen fra gyllelagre, bl.a. fakkelafløbning, kompostfilter eller metanoxidering i flydelaget.

Ud over teltoverdækning er der behov for at **undersøge betonkvaliteten i teltoverdækkede beholdere**, da luften under overdækningen både er fugtig og med højt indhold af bl.a. ammoniak og svovlbrinte.

Oversigt over undersøgte beholdere

Beholder	÷ forvitring		+ forvitring	
	÷ syre	+ syre	÷ syre	+ syre
1.			1	
2.			1	
3.			1	
4.				1
5.				1
6.	1			
7.		1		
8.		1		
9.				1
10.				1
11.		1		
12.		1		
13.		1		

Oversigt over undersøgte beholdere

	÷ forvitring		+ forvitring	
	÷ syre	+ syre	÷ syre	+ syre
14.	1			
15.		1		
16.				1
17.				1
18.				1
19.	1			
20.			1	
I alt	3	6	4	7

Grader af forvitring

Karakteristik af skadesgrader:

Skadesgrad	Beskrivelse
0	Ingen
1	Lidt afskalning, overfladisk blotlagte sten
2	Områder med afskalninger, blotlagte sten, <10 % af overflade
3	Store områder med dybe afskalninger, >10 % af overflade

Oversigt over beholdere og tilstand

	Beholder, byggeår	Størrelse, m3	Overdækning monteret	Forvitring, grad
1.	1992	2175	2015	1
2.	2008	5257	2008	1
3.	2003	3000	2008	3
4.	2001	3100	2008	0/1
5.	2003	4500	2003	2
6.	2004	5200	2009	0
7.	2004	4000	2011	0/1
8.	2011	4000	2011	0
9.	2002	3400	2006	3
10.	2006	3400	2009	0
11.	2015	3400	Ukendt	2
12.	2007	2200	2007	0
13.	2007	2200	2007	0

Oversigt over beholdere og tilstand

	Tank, byggeår	Størrelse, m3	Overdækning monteret	Forvitring, grad
14.	2005	3000	2010	0
15.	2018	3000	2018	0
16.	1992	3000	2002	1
17.	2004	2000	2019	3
18.	2014	5000	2014	1
19.	2014	5000	2014	0
20.	1994	3000	2013	3

Tank 9, beholder med forvitring (skadesgrad 3)

- Gylle fra stald med staldforsuringsanlæg. Bruger dog kun lidt syre. Der anvendes ca. 60 tons syre til 10.000 tons gylle pr. år, svarende til 0,6%
- Forsuring har været anvendt siden 2009/10

STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Tank 11, beholder med forvitring (skadesgrad 2)

- OBS, der er rester af vand fra luftrenser fra stalden, der indeholder svovlholdige opløsninger, der kommer i denne gylletank

Tank 7, beholder med begrænset forvitring (skadesgrad 1)

- Syre siden 2011. Infarm forsuringsanlæg NH_4^+
- Skørt placeret 1m oppe på teltoverdækning

STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Tank 8, beholder uden forvitring

- Syre siden 2011. Infarm forsuringsanlæg NH_4^+
- Skørt placeret 1m oppe på teltoverdækning

STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Tank 17, beholder med meget forvitring (Skadesgrad 3)

- Tørringtank fra 2004, overdækning monteret i 2019
- Betonkvalitet OK
- Forsuring 2023 (2 x 4000 kg H_2SO_4) og 2024 (3000 kg H_2SO_4 + 1800 kg H_2SO_4)
- Skørt ca. 20-30 cm oppe på teltdug

Tank 17, beholder med meget forvitring (Skadesgrad 3)

Sandsynlige årsager

Svovlbrinteforvittringer

- Frigivelse af svovlbrinte
- Bakterierne oxiderer svovlbrinten (H_2S) til svovlsyre (H_2SO_4) og den dannede svovlsyre virker stærkt korroderende (ætsende) på beton
- Den neutrale overflade tillader, at visse sulfidoxiderende, syredannende bakterier kan kolonisere betonoverfladen. Bakterierne får næring fra svovlbrintegassen i atmosfæren over væskespejlet, og omdanner den til svovlsyre (H_2SO_4), hvilket medfører korrosion af betonen
- Som restprodukt af korrosionsprocessen omdannes betonen primært til gips (CaCO_4) som efterlades på overfladen. Gips har ikke nogen fysisk styrke eller bæreevne, så betonens styrke forringes.

Force Technology; konklusion på betonanalyser

- Betonen fremstår generelt af god, tæt, kvalitet i samtlige kerner, og der ses ingen nedbrydning, som kan henføres til dårligt materialevalg, dårlig udførsel.
- Skaderne (primært tank 17) er relativt overfladiske og skyldes progressiv nedbrydning fra indersiden, hvor betonen eksponeres for svovlbrinte.
- Det skønnes at forskellen i skades omfanget mellem de enkelte tanke (og inde i tankene) skyldes forskelle i driftforhold. Dette omfatter forskelle i fyldningsgrad, bestand og tilsætning af supplerende svovlkilde (svovlsyre) over længere perioder, og luftskifte i tanke.
- Lukkede gylletanke bør coates i de øvre dele, som henstår i gaszone i den længste periode.

Hvad gør vi ved det?

- Undgår lavdosisforsuring som virkemiddel
- Tilsætter syren løbende, så koncentrationen ikke bliver så høj
- Overfladebehandling af de øverste 1,5 m af den indvendige overflade.